

Sygn. akt VII U 2465/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: Aplikant adwokacki Marzena Jakowenko

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2015 r. w Warszawie

sprawy E. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 24 października 2014 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. do przeliczenia emerytury E. O. na podstawie artykułu 55 w związku z artykułem 26 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poczynając od 1 sierpnia 2014 r.

UZASADNIENIE

E. O. w dniu 21 listopada 2014r. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 24 października 2014r., nr (...), odmawiającej prawa do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zarzucił zaskarżonej decyzji obrazę w/w przepisów ustawy i wniósł o jej zmianę i o uwzględnienie wniosku o wyliczenie należnej emerytury w oparciu o te przepisy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że organ rentowy w lakonicznym uzasadnieniu decyzji wskazał, że powodem odmowy uwzględnienia jego wniosku jest to, że pobiera emeryturę przyznaną decyzją z dnia 30 lipca 2014r. Tymczasem z art. 55 ustawy wynika, że takiego powodu oddalenia wniosku o wyliczenie emerytury na podstawie tego przepisu, nie ma. Nie istnieje również przepis, który uzależniałby zasadność wniosku od tego, czy wcześniej była pobierana emerytura z innej podstawy prawnej. Według ubezpieczonego spełnia on wszystkie warunki opisane w art. 55 ustawy i taka interpretacja znajduje pełne potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, np. w wyroku z dnia 4 lipca 2013r. (II UZP 4/13), z dnia 19 marca 2014r. (I UK 345/13) lub z dnia 7 listopada 2013r. (UK 143/13) (odwołanie z dnia 21 listopada 2014r., k. 2 – 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że E. O. nabył prawo do wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z dnia 25 października 2010r., natomiast decyzją z dnia 30 lipca 2014r. Oddział przyznał ubezpieczonemu emeryturę powszechną. Brak jest zatem podstaw do przeliczenia świadczenia ubezpieczonemu na podstawie art. 55 w związku z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (odpowieź na odwołanie z dnia 16 grudnia 2014r., k. 4 – 5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. O., ur. (...), w dniu 5 września 2010r. złożył wniosek o emeryturę wraz z kwestionariuszem dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych, legitymacją ubezpieczeniową i świadectwami pracy oraz zaświadczeniami (wniosek z załącznikami, k. 1-48 t. IV a.r.).

Ubezpieczony w dniu 7 września 2010r. złożył w organie rentowym pismo w sprawie wycofania wniosku o emeryturę (pismo ubezpieczonego z dnia 7 września 2010r., k. 55 t. IV a.r.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. pismem z dnia 15 września 2010r. poinformował ubezpieczonego, że w związku z jego pismem, zgodnie z art. 116 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, umorzył postępowanie w sprawie świadczenia (pismo ZUS z dnia 15 września 2010r., k. 49 t. IV a.r.).

Kolejny wniosek o emeryturę E. O. złożył w dniu 15 października 2010r. Dołączył do niego kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz zaświadczenia potwierdzające zatrudnienie (wniosek z załącznikami, k. 1 - 38 t. I a.r.).

Decyzją z dnia 25 października 2010r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 października 2010r. przyjmując do ustalenia wysokości świadczenia 36 lat okresów składkowych oraz 5 lat i 3 miesiące okresów nieskładkowych. Tą samą decyzją wypłata emerytury została zawieszona z powodu osiągnięcia przez ubezpieczonego przychodu w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (decyzja z dnia 25 października 2010r., k. 71 – 72 t. I a.r.).

Kolejną decyzję zawieszającą emeryturę organ rentowy wydał w dniu 13 października 2011r. Podstawę zawieszenia świadczenia od dnia 1 października 2011r. stanowił fakt kontynuowania zatrudnienia przez ubezpieczonego (decyzja ZUS z dnia 13 października 2011r., k. 81 – 82 t. I a.r.).

W dniu 11 stycznia 2013r. E. O. zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. o wznowienie wypłaty emerytury wraz z odsetkami w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. oraz o ponowne przeliczenie emerytury. We wniosku ubezpieczony wskazał dodatkowo, że 2 lipca 2012r. osiągnął 65 lat (wniosek z dnia 10 stycznia 2013r., k. 93 t. I a.r.).

Decyzją z dnia 15 stycznia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. podjął wypłatę emerytury poczynając od dnia 1 stycznia 2013r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek (decyzja ZUS z dnia 15 stycznia 2013r., k. 107 – 108 t. I a.r.). Kolejną decyzją z dnia 26 lutego 2013r. organ rentowy przeliczył emeryturę. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględnił 38 lat i 2 miesiące okresów składkowych oraz 5 lat i 5 miesięcy okresów nieskładkowych (decyzja ZUS z dnia 26 lutego 2013r. o przeliczeniu emerytury, k. 131 – 136 t. I a.r.).

Z uwagi na okoliczność, że E. O. po przyznaniu emerytury wciąż podlegał ubezpieczeniom i osiągał przychody z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. w W. oraz składał kolejne wnioski o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, organ rentowy kolejnymi decyzjami z dnia 21 lutego 2014r. i 8 lipca 2014r. przeliczył emeryturę ubezpieczonego (zaświadczenia o zatrudnieniu, k. 153 i 181 t. I a.r., decyzja ZUS z dnia 21 lutego 2014r., k. 1165 – 168 t. I a.r., decyzja ZUS z 8 lipca 2014r., k. 183 – 186 t. I a.r., wnioski ubezpieczonego, k. 157, 179 t. I a.r.).

W dniu 2 lipca 2014r. E. O. złożył wniosek o ponowne ustalenie emerytury (wniosek z dnia 2 lipca 2014r., k. 1 t. II a.r.). Decyzją z dnia 30 lipca 2014r. organ rentowy od 1 lipca 2014r. przyznał ubezpieczonemu emeryturę przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru emerytury dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia oraz okresy składkowe w

wymiarze 39 lat, 8 miesięcy i 14 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 lat, 5 miesięcy i 20 dni (decyzja ZUS z dnia 30 lipca 2014r., k. 7 – 10 t. II a.r.).

Ubezpieczony po przyznaniu świadczenia wciąż pozostawał w zatrudnieniu u dotychczasowego pracodawcy, tj. w (...) Sp. z o.o. w W. (zaświadczenie z dnia 1 lipca 2014r., k. 181 t. I a.r.).

W dniu 1 sierpnia 2014r. E. O. złożył kolejny wniosek o emeryturę i wniósł o jej wyliczenie według nowych zasad przy uwzględnieniu najkorzystniejszego okresu (wniosek z dnia 1 sierpnia 2014r., k. 1 – 8 t. III a.r.). W dniu 24 października 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję, którą odmówił uwzględnienia wniosku ubezpieczonego i ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 55 w związku z art. 26 stawy o emeryturach i rentach z FUS. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że powodem odmowy jest fakt, że E. O. pobiera emeryturę przyznaną decyzją z dnia 30 lipca 2014r. (decyzja ZUS z dnia 24 października 2014r., k. 15 – 15 t. III a.r.).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, które były wiarygodne i korespondowały ze sobą, tworząc spójny stan faktyczny. Strony postępowania nie kwestionowały autentyczności i wiarygodności tych dowodów, a zatem okoliczności z nich wynikające mogły stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Dodatkowo zaznaczyć należy, że stan faktyczny niniejszej sprawy był w zasadzie bezsporny pomiędzy stronami postępowania, natomiast wszelkie kwestie sporne dotyczyły oceny prawnej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie E. O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 24 października 2014r., znak: (...), jest uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.

Organ rentowy stwierdził brak podstaw do zastosowania art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z czym ubezpieczony nie zgodził się. Zdaniem Sądu stanowisko organu rentowego było bezzasadne. W decyzji i odpowiedzi na odwołanie organ rentowy ponosił, że ubezpieczony nabył prawo do wcześniejszej emerytury decyzją z dnia 25 października 2010r., a decyzją z dnia 30 lipca 2014r. została mu przyznana emerytura powszechna. W związku z tym brak jest podstaw do przeliczenia świadczenia zgodnie z powołanym przepisem.

Sąd nie zgodził się z argumentacją prezentowaną przez organ rentowy. Art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r. poz. 1440 z późn. zm.) wskazuje, że ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Emerytura na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach przysługiwała przed 1 stycznia 2013r. (przed zmianą wynikającą z art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2012 r. poz. 637) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r., którzy osiągnęli powszechny, podstawowy wiek emerytalny, wynoszący co najmniej 65 lat dla mężczyzn, i wykazali okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Obecnie, zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy, od dnia 1 stycznia 2013r., wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie:

- 1) do dnia 31 grudnia 1947r. wynosi co najmniej 65 lat;
- 2) od dnia 1 stycznia 1948r. do dnia 31 marca 1948r. wynosi co najmniej 65 lat i 1 miesiąc;
- 3) od dnia 1 kwietnia 1948r. do dnia 30 czerwca 1948r. wynosi co najmniej 65 lat i 2 miesiące;
- 4) od dnia 1 lipca 1948r. do dnia 30 września 1948r. wynosi co najmniej 65 lat i 3 miesiące;

5) od dnia 1 października 1948r. do dnia 31 grudnia 1948r. wynosi co najmniej 65 lat i 4 miesiące.

Emerytura zgodnie z w/w przepisem, tak w poprzednim stanie prawnym, jak obecnie, obliczana jest według zasady określonej w art. 53 ustawy emerytalnej jako procent kwoty bazowej oraz okresów składkowych i nieskładkowych, wyliczony według wskaźników wskazanych w art. 53 ust. 1 pkt 2-3, z uwzględnieniem art. 55. Oznacza to, że dla niektórych osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949r. przewidziana została możliwość obliczenia emerytury według wartości zgromadzonych składek, na zasadach określonych w art. 25 i 26 ustawy. Jak wskazuje powołany wyżej art. 55 ustawy, dotyczy to tych osób, które po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego pozostawały w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych (obowiązkowych lub dobrowolnych), a z wnioskiem o emeryturę wystąpiły po dniu 31 grudnia 2008r. Warunkiem uwzględnienia takiego wniosku jest ustalenie, że emerytura obliczona na podstawie art. 26 jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53, co jest możliwe w przypadku osób, które po wejściu w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podlegały ubezpieczeniom przez odpowiednio długi okres i osiągały wysokie przychody.

Wątpliwości powstałe na tle stosowania art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zostały rozstrzygnięte w orzecznictwie przez stwierdzenie, że ustanawia on uprawnienie do przeliczenia emerytury ustawowej przez ubezpieczonych urodzonych przed dniem 31 grudnia 1948 r., którzy po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuowali ubezpieczenie i wystąpili o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r. niezależnie od tego, czy wcześniej złożyli wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., II UZP 4/13, OSNP 2013 nr 21-22, poz. 257). Sąd Najwyższy uznał także, że emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną niezgodnie z wnioskiem emerytalnym (wadliwie) na podstawie dotychczasowych zasad (art. 27 w związku z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach) nie traci prawa do ustalenia korzystniejszej wysokości emerytury "kapitałowej" (art. 26 w związku z art. 55 tej ustawy), jeżeli kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz gdy z wnioskiem o przyznanie tej emerytury wystąpił po dniu 31 grudnia 2008r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 r., II UK 23/13, OSNP 2014 Nr 6, poz. 85). Z motywów tego orzeczenia wynika, że także emeryt, który po ustaleniu i pobraniu emerytury był osobą czynną zawodowo i z tego tytułu kontynuował obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zachował status ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania najkorzystniejszego wymiaru należnego mu świadczenia emerytalnego, w tym do jego obliczenia metodą "kapitałową", jeżeli emerytura obliczona według nowych zasad na podstawie art. 26, jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej, o ile spełnił warunki wymagane w art. 55 tej ustawy, w tym złożył wniosek emerytalny po dniu 31 grudnia 2008r.

Przedstawione orzeczenia wskazują na kierowanie się przy wykładni art. 55 ustawy brzmieniem przepisu, z dostrzeżeniem, że nie wynika z niego, by wniosek o emeryturę w powszechnym wieku musiał być pierwszym wnioskiem o świadczenie. Traktuje się także zawartą w nim regulację jako uprawnienie do przeliczenia emerytury przyznanej i wypłacanej na podstawie art. 27 ustawy przez wszystkich ubezpieczonych, którzy nadal, po uzyskaniu statusu emeryta, opłacają składki na ubezpieczenie społeczne emerytalne i rentowe, przez co pomnażają swoje konto, pod warunkiem jednak, by wystąpili z wnioskiem o emeryturę nie wcześniej niż po dniu 31 grudnia 2008r., czyli by nie mieli ustalonego prawa do emerytury przed wskazaną datą.

Przenosząc wskazane rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że E. O. spełnił wszystkie warunki, od których zależy możliwość zastosowania art. 55 ustawy, a mianowicie po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 27 (w jego przypadku 65 lat), co nastąpiło 2 lipca 2012r., kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe, co wynika z zaświadczeń (...) Sp. z o.o. w W.. Ponadto z wnioskiem o emeryturę wystąpił po 31 grudnia 2008r. Wprawdzie pierwszy wniosek skierował przed ukończeniem 65 lat i wówczas uzyskał decyzję przyznającą mu prawo do wcześniejszej emerytury, zrobił to jednak dopiero w roku 2010r., czyli po dacie wynikającej z przepisu art. 55 ustawy. Kolejny wniosek o emeryturę w związku z ukończeniem 65 lat, złożył w lipcu 2014r. i decyzją z dnia 30 lipca 2014r. taka emerytura została mu przyznana.

Argumentacja ZUS wskazująca na fakt pobierania tej emerytury jako stojący na przeszkodzie zastosowaniu art. 55 ustawy emerytalnej, nie jest do końca zrozumiała. Okoliczność bowiem, że ubezpieczony pobiera świadczenie, które

zostało przyznane na skutek wniosku złożonego po 31 grudnia 2008r., nie uniemożliwia wyliczenia świadczenia na podstawie w/w przepisu. Jak słusznie zaznaczył ubezpieczony w odwołaniu, w art. 55 ustawy emerytalnej nie ma warunku, by przyznane przez Zakład świadczenie nie było pobierane. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 września 2014r. (I UK 27/14, Lex nr 1537287) wyraźnie wskazał, że w art. 55 ustawy nie chodzi o osoby, które wstrzymywały się z pobieraniem należnej emerytury. Pogląd o czystym koncie emerytalnym osób zgłaszających wnioski na podstawie art. 55 ustawy został obalony w uchwale z dnia 4 lipca 2013r., II UZP 4/13. Gdyby zresztą ustawodawca miał uznać taką praktykę przy zastosowaniu art. 55 ustawy za niedopuszczalną, niezbędne byłoby zaznaczenie w tym przepisie, że wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym możliwe jest tylko raz, w związku z pierwszym wnioskiem emerytalnym. Takiego zastrzeżenia nie ma w treści tego przepisu oraz nie można go z niej wywodzić (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2014r., I UK 345/13, niepubl.).

Wobec powyższego nie może budzić wątpliwości, że E. O. ma prawo do przeliczenia świadczenia zgodnie z wnioskiem szczególnie, że emerytura wyliczona zgodnie z art. 55 w związku z art. 26 ustawy będzie wyższa niż świadczenie dotychczas wyliczone, na co wskazał organ rentowy w piśmie z dnia 2 lutego 2015r. (k. 12 a.s.).

Konkludując, w ocenie Sądu Okręgowego, E. O. spełnił wszystkie warunki konieczne do wyliczenia jego świadczenia emerytalnego według przepisu art. 55 w związku z art. 26 ustawy. Biorąc pod uwagę tę okoliczność, należało na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienić zaskarżoną decyzję i zobowiązać Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. do wyliczenia emerytury na podstawie wskazanych przepisów, poczynając od 1 sierpnia 2014r., czyli od daty, kiedy ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie świadczenia.

ZARZĄDZENIE

(...).